

givningen af Juni 1924 henstaar uafgjort i 24 Byer. Jeg synes, det med al Tydelighed viser, hvor overflødig den Boliglovgivning var, der blev gennemført i Sommersamlingen. I 17 af de 22 Byer, som ophævede Nævnet i 1922, siger man paa Forespørgsel derom, at man overhovedet ingen Virkning har sporet deraf, og kun 2 af disse Byer har udtalt Ønske om at faa Nævnene genindført. Jeg synes, at det opruller en Baggrund for den efter min Mening ublufærdige Valgagitation, som i Foraaret 1924 førtes paa denne Sag; men jeg forstaar meget vel, at paa Baggrund af denne Agitation maa man søge at faa Foranstaltninger gennemført saa rigoristisk som muligt, selv om det ikke er muligt sagligt at bevise deres Nødvendighed.

Det indenrigsministerielle Udvalg har opstillet Opgaven klart. Det første Problem, som Udvalget fik til Behandling, var at fremsætte Forslag om Midler til Afhjælpning af Boligmangelen og dernæst at undersøge Midler til Mildning af den bestaaende Boligmangels Følger. Det sidste Problem er Udvalget kommet overordentlig nemt fra at løse, idet man ganske blankt har accepteret det Forslag, som fra anden Side er udarbejdet. Og med Hensyn til det første Spørgsmaal, om Midlerne til Afhjælpning af Boligmangelen, er der ganske sikkert kun eet eneste Middel, og det er et saa stærkt forceret Byggeri som muligt og Tilvejebringelse af den Støtte for et saadant Byggeri, som skønnes mest fremmende for dette og økonomisk overkommeligt. Og der føler jeg mig ganske overbevist om, at der ikke findes nogen anden Vej end den, som den tidligere Regering slog ind paa ved Loven om Oprettelsen af Statsboligfonden, og jeg maa maaske ogsaa i Fremsettelsen af det Lovforslag om denne Lovs Forlængelse nogle Aar frem i Tiden, som har været til første Behandling i dette høje Ting i Dag, se en Tilkendegivelse fra den højtærede Ministers Side af, at han egentlig heller ikke ser nogen anden Vej end den, der er angivet gennem den nævnte Lov.

Men nu er da Spørgsmaalet dette, om de Foranstaltninger, som skrider til for at mildne Boligmangelens Følger, ikke, naar de effektivt gennemføres, kan betyde og kommer til at betyde en Hindring for, at de Midler, der kan bringes i Anvendelse for at løse den første Opgave, Opgaven om Afhjælpning af Bolignøden, rigtig kan komme til at virke. Det er jo ikke noget helt ringe Antal Byer, der i deres Besvarelse af Indenrigsministeriets Henvendelse siger, at Nævnenes Bortfald har medført et foreget

Byggeri, og denne Oplysning kommer navnlig fra saadanne Byer, hvor man ikke har benyttet Overgangsbestemmelser af nogen Art. Det er jo ikke fuldt tilstrækkeligt, naar man benægter Forbindelsen mellem Byggeriet og Huslejerrestriktionerne, blot at henviser til, at Nybygninger ikke falder ind under Loven. Thi med hele Restriktions-systemet følger ganske naturligt en Frygt for, at Usikkerhedstilstanden kan udvides ogsaa til Nybygninger, og at denne Frygt er vel begrundet, fremgaar af en Bestemmelse i det Forslag, Københavns Kommunalbestyrelse har fremsat, en Bestemmelse, som man imidlertid heldigvis ikke har medtaget i det her foreliggende Lovforslag, og som ganske sikkert, hvis den var medtaget og var blevet gennemført, vilde slaa Bom for Nybyggeriet i den kommende Tid, nemlig det af Kommunalbestyrelsen stillede Forslag om, at kun ved den første Lejefastsættelse skulde Nybygninger være unddraget den foreslaaede Boligret, men at derefter vilde de glide ind under retlige Bestemmelser, ganske som Ejendomme, der er opført før 1921.

Utvivlsomt har dog Udvalget Ret i, at det væsentlig er i de høje og usikre Prisforhold, man maa søge Hovedbegrundelsen for, at det private Initiativ saa stærkt har holdt og endnu til Dels holder sig tilbage paa Bygeomraadet. Derfor har man ogsaa søgt i § 5 i Loven om Oprettelse af en Statsboligfond at give en vis Driftsforsikring for Ejere af nye Ejendomme, og jeg tvivler heller ikke paa, at dette har været et betydningsfuldt Incitament for Beslutninger om Opførelse af Nybygninger. Dette viser, synes det mig, ogsaa ikke mindst det store Beslag, der er lagt paa Statsboligfonden fra Bygherrers Side, og det betydelige Beløb, for hvilket der er udstedt Statsboligfondsobligationer med Stats- og Kommunegaranti. Men det er utvivlsomt, at paa nærværende Tidspunkt er Pengeanbringelse i Byggeri en højst tvivlsomt Anbringelse, som, hvis et Fald i Byggepriserne indtræder og en Sænkning af Huslejeniveauet skulde blive Følgen, utvivlsomt vil medføre en uforholdsmæssig stor Risiko.

Der har desværre i de sidste to Aar været nogen Stigning i Materialepriserne og dermed ogsaa i Priserne paa Byggeriet i Almindelighed, der har medført, at de Forudsætninger med Hensyn til Prisforholdet for Lejligheder af tilsvarende Art i gamle og i nye Huse, hvorpaa man byggede i Indenrigsministeriet under de Forhandlinger om Tilvejebringelse af en ny Boligordning, der fandt Sted i Vinteren 1922—23,